

Nr 1010

Av herr **Fälldin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 137, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1968 (nr 430) om mervärdeskatt.

(Lika lydande med motion nr 1279 i Andra kammaren)

Enligt anvisningarna till 14 § i den till Kungl. Maj:ts proposition nr 137 fogade mervärdeskatteförordningen skall i det vederlag som skall utgöra grund för mervärdeskatteberäkningen inräknas avbetalningstillägg, finansieringstillägg, ränta och annat pristillägg som skall erläggas av köparen enligt avtalet. Detta innebär att vid avbetalningskontrakt räntan för hela avbetalningsperioden skall framräknas för att ingå i underlaget för mervärdeskatteberäkning. I den mån ränteklausulen i avbetalningskontraktet har formulerats så att räntan varierar med marknadsräntan, skall räntan vid framräkning av underlaget bedömas med utgångspunkt från ränteläget vid avtalets ingående. Detta innebär att mervärdeskatteunderlaget bedöms från en annan utgångspunkt än vad som avtalats, vilket framstår som egendomligt för köparen. Säljaren tvingas alltså att på fakturan ange ett räntebelopp som saknar stöd i avbetalningskontraktet. De som hittills använt ränteklausuler, där räntan följt variationerna i marknadsräntan, torde inför mervärdeskattens införande i många fall komma att överge detta system och i stället övergå till en fix räntesats. En sådan utveckling skulle innebära ett steg tillbaka för de företag, som redan anpassat avbetalningsvillkoren efter den kritik från konsumenthåll, som hävdade kraven på en öppet redovisad ränta med anknytning till marknadsräntans variationer.

När mervärdeskatt läggs på ränta enligt avbetalningskontrakt leder det till att konkurrensneutraliteten icke upprätthålls olika finansieringsformer emellan. Om man i stället finansierar inköpet med banklån uppkommer inte mervärdeskatt på räntan.

Det förekommer t. ex., att säljaren går i borgen för ett köparens reverslån i bank och att därvid försäljningen likväl sker med äganderättsförbehåll och utan ränteklausul. I detta fall uppkommer icke frågan om mervärdeskatt på räntan. Om däremot finansiering sker genom s. k. finansieringsinstitut skall räntan framräknas redan i försäljningsavtalet, varvid mervärdeskatt utgår. Det nämnda exemplet visar, att mervärdeskatteför-

ordningen i dess nuvarande utformning ger helt olika utslag vid skilda finansieringsformer.

De föreslagna mycket komplicerade bestämmelserna om mervärdeskatt på ränta och deras konsekvenser vid praktisk tillämpning kan belysas med åtskilliga exempel. Om t. ex. en uppgörelse träffas inom ramen för ett avbetalningskontrakt efter en tid angående förlängd avbetalningstid för köparen eller angående vissa förskjutningar av avbetalningslikviderna inom den ursprungliga avbetalningstiden, så skall mervärdeskatt inte tas ut på sådan tilläggsränta som kan bli en följd av förskjutningar i den ursprungliga överenskommelsen. Vid försäljningsavtal, som innebär betalning med växel på t. ex. tre månader och därefter inlösen, blir räntan som ingår i den första växeln belagd med mervärdeskatt. Däremot utgår ingen skatt på den ränta som utfaller efter den tänkta inlösendagen, om växeln i stället efter överenskommelse omsättes.

Det finns anledning anta, att också kommande anvisningar kan vålla problem och medföra en icke önskvärd utveckling på grund av mervärdeskatten på ränta i dessa avseenden. Det kan t. ex. gälla de betalningsvillkor som finns på fakturor, där det ofta anges att dröjsmålsränta utgår efter viss tidpunkt. Om dröjsmålsräntan mervärdebeskattas i dessa fall, tvingas företagen verkställa fakturering av denna ränta jämte därpå belöpande mervärdeskatt. Man kan emellertid underlåta att på faktura ange att dröjsmålsränta utgår efter viss tid och likväl få ut sådan med hänsyn till köplagen. Att förhållandet med dröjsmålsränta öppet redovisas som betalningsvillkor på fakturan är närmast att se som en upplysning till köparen, vilken kanske inte är så förtrogen med köplagen. Effekten av en anvisning av den innebörd som här diskuterats skulle då bli, att alla företag slopar påpekan det av dröjsmålsränta på fakturorna, varefter frågan om mervärdeskattens uttagande på sådan ränta icke längre skulle uppkomma.

De anförda exemplen visar, att de nuvarande reglerna om mervärdeskatt på ränta fått en mindre lycklig utformning, som dessutom vållar näringslivet stora redovisningssvårigheter och mycket extra arbete. Härtill kommer, vilket är viktigt, inte minst ur konsumenternas synpunkt, att bestämmelserna inte innebär konkurrensneutralitet.

Mot bakgrund av de anförda bristerna i konkurrensneutraliteten och de stora svårigheterna ur redovisningssynpunkt för de skattskyldiga anser vi, att anvisningarna till 14 § bör ändras därhän att ränta vid "annan om-sättning" enligt föreslagna bestämmelser ej skall inbegripas i vederlaget och således undantas från mervärdebeskattning.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts propo-

sition nr 137 och det till denna fogade förslaget till Förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1968 (nr 430) om mervärdeskatt måtte besluta om sådan ändring av anvisningarna till 14 § att den vid annan omsättning än konstant betalning utgående räntan undantages från mervärdesbeskattning, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext.

Stockholm den 5 november 1968

Thorbjörn Fälldin (cp)

Nils Theodor Larsson (cp)

T. V. Mattsson (cp)

Eric Carlsson (cp)
i Vikmanshyttan